

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯНА ЧИШМЭ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яна Чишмэ авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

«Раслыйм»
Яна Чишмэ муниципаль район
тәбәк санитария-эпидемиягә каршы комиссия
комиссиясе председателе

2025 ел " 15 " апреля

А.Д. Еронтев

**Яна Чишмэ муниципаль районы
санитария-эпидемиягә каршы комиссия утырышыннан
4 № ПРОТОКОЛ**

2025 ел « 15 » апрель
Яна Чишмэ авылы

Уткәрү урыны: Кече утырышлар залы
Уткәрү вакыты: 10сәгать 30 минут

Көн тәртибе:

1. Яна Чишмэ муниципаль районы территориясендә ящур һәм нодуляр дерматит барлыкка килүне һәм таралуны булдырмау буенча чарагалар үткәрү турында.

Утырышта катнашучылар исемлеге

1. Яна Чишмэ муниципаль районында санитар-эпидемиягә каршы комиссия әгъзалары;
2. Исемлек буенча чакырылганнар.

Эпидемиягә каршы санитар комиссия утырышында катнашучылар исемлеге

Рэис А. Л. Еронтьев-Яңа Чишмә МР Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (социаль мәсьәләләр буенча), санитар-эпидемиологик комиссия рэисе

Комиссия секретаре

Носова Г.А. - комиссия секретаре

Комиссия әгъзалары:

Богомолов Л.Е.	- ТР авыл хужалыгы һәм азық-төлек министрлыгының Яңа Чишмә районында авыл хужалыгы һәм азық-төлек идарәсе башлыгы
Габутдинов Р.Х.	- ТР Яңа Чишмә МР Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасары
Завалишина Н.А..	- ТР Яңа Чишмә МР Финанс-бюджет палатасы рэисе
Маланчева Т.Н.	- ТР Яңа Чишмә МР Яңа Чишмә авыл жирлеге БК житәкчесе
Никитин А.М.	- ДБУ "Яңа Чишмә район ветеринария берләшмәсө башлыгы"
Митрясов А.М.	- Россия Эчкеэшләр министрлыгының Яңа Чишмә районы бүлекчәсе башлыгы
Мусин А.В.	- ААЖ "ТАТМЕДИА" филиал директоры "Яңа Чишмә хәбәрләре" газетасы редакциясенең баш редакторы
Роменская Н.А.	- "Яңа Чишмә РҮХ" ГАУЗ ның баш табибы вазыйфаларын башкаруучы
Хайруллина Ф.С.	- Чистай, Спас, Алексеевск, Яңа Чишмә районнарында Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор ТОУ башлыгы

Чакырылучылар:

- Ведякин В.В., Биологик ресурслар буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитетының Яңа Чишмә муниципаль районы буенча район бүлеге башлыгы;
- Канафин А.А., Татарстан Республикасының Яңа Чишмә ПСГ башлыгы;
- Залалетдинов Ж.М., Акбура авыл жирлеге башлыгы;
- Сердюк Н. А., Архангельск авыл жирлеге башлыгы;
- Улитин Ю. М., Буревестник авыл жирлеге башлыгы;
- Хорьков А.А., Еатерина авыл жирлеге башлыгы;
- Гайфетдинов Д.Г., Зирекле авыл жирлеге башлыгы;
- Зәхаров В. В., Кызыл Октябрь авыл жирлеге башлыгы;
- Питеркина С.Ю., Ленино авыл жирлеге башлыгы;
- Никитин Д.С., Петропавловск авыл жирлеге башлыгы;
- Исмәгыйлев Ф.Ф., Тубылгы Тау авыл жирлеге башлыгы;
- Нәжметдинова А.И., Әдәмсә авыл жирлеге башлыгы;
- Гурьянова М.Д., Чабаксар авыл жирлеге башлыгы вазифаларын башкаруучы;

- Сальцина Е.А. Черемухово авыл жирлеге башлыгы;
- Илалова Н.М., Шахмай авыл жирлеге башлыгы.

Эпидемиягә каршы санитария комиссиясе утырышының барышы:

Кереш сүз

1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә ящур һәм авыл хужалыгы хайваннарының нодуляр дерматиты барлыкка килүне һәм таралуны булдырмау буенча чаралар үткәру турында» ГБУ "Яңа Чишмә РДВО" башлыгы чыгыш ясый.

Нодуляр дерматит хайваннарга күбесенчә кан эчә торган бәжәкләр, чикерктәләр, москитлар һәм чебеннәр белән тарала. Авыру хайваннарының ин күп саны кан эчә торган бәжәкләр күп булган урында теркәлә. Вирусны кошлар, аерым алганды, чөләннәр таратада ала.

Кеше нодуляр дерматит вирусина бирешми.

Авыру терлекчелеккә зур икътисади зыян китерә, сөт күләменә һәм тән авырлыгының сизелерлек кимуенә, житештерүче үгезләрнең вакытлыча яки дайми хәлсезлегенә, сыер һәм таналарның бозаулары төшүгә, тире заарына, шулай ук авыру хайваннарының үлүенә китерә, аеруча секундарик инфекцияләр белән. Мөгезле эре терлекнәң йогышлы төенле дерматит белән заарлану буенча эпизоотик вәзгыятыне тиз арада тотрыклыландыруны тәэммин иту максатларында Ветеринария департаменты күрсәтелгән профильле фәнни-тикшеренү учреждениеләреннән алынган тәкъдимнәр кысаларында түбәндәге чаралар комплексын үтәү кирәклеген күрсәтә:

- эре мөгезле терлекләрнең баш санын ачыклау, ведомство карамагындагы терлекләрнең баш санын биркаллау.

- терлек хужалыкларын һәм хужалык итүче субъектларның барлык милек рәвешләрендәге терлекчелек хужалыкларын биологик иминлек субъектлары белән тәэммин итуне, бигрәк тә сөт-товар фермаларын контролльдә тотуны катгыйландыру, күрсәтелгән хужалыкларда хайваннары дайми рәвештә эшкәртүне репеллентлар белән уздыру;

- эре мөгезле терлекләргә профилактик прививка ясай.

Ящур - вируслы зоонозлар төркеменнән кисken йогышлы авыру, күбесенчә пар тоякларга хас, кешегә контакт яки алиментар юл белән күчергә мөмкин, кызышу, селәгәй агу, папуло везикуло-афтоз лайлалы тышчаларның һәм тиренең заарлануы белән характерлана.

Кешеләр өчен инфекциянең төп чыганагы-артиодактиллар мөгезле эре терлекләр, сирәгрәк дунгызлар, сарыклар, кәҗәләр. Авыру яшь хайваннарда аеруча авыр уза. Авыру хайваннар вирусны тизәк, сөт, эчәк хәрәкәтләре, сидек белән чыгаралар. Кешегә инфекция күчүнен төп юлы алиментар-чимал сөт һәм сөт продуктлары аша, ешрак ит аша. Инфекция заарланган эйберләр, фураж, йон, кайвакыт һава-тамчы юлы аша таралырга мөмкин. Хайваннарының сөтендә һәм селәгәндә вирус инкубация чорында барлыкка килә һәм авыруның 10-12 көненнән соң аерылып чыга башлый. Кайбер авыру хайваннар вирусны ел буена йөртергә мөмкин.

Заарлану очраклары профессиональ булырга мөмкин. Терлекчелек фермалары (элек сыер савучылар), ит комбинатлары хезмәткәрләре һәм ветеринарлар, әгәр афт куллары белән күз, борын, авызының лайлалы тышчасына, тире жәрәхәтләнгән участокларына кертелсә, авыру хайваннарны саву һәм карау вакытында турыдан-туры контакт аша

заарланырга мөмкин. Вирус кешедән кешегә таралмый. Иммунитеттантитәнчекләрне вируслаштыручы булу белән бәйле типоспецифик.

Ящур белән авыруучы хайваннар өчен, авызның, борынның, телнең, иреннәрнең, сагызларның, эчәклекләрнең лайлалы тышчасына күчә торган соңрак жәрәхәтләргә әйләнә торган весикулалар (весикулалар) хәрактерлы тимгелләре. Хайваннарда авыруны профилактикалау-санитар-ветеринария чаралары: изоляция, карантин, кайвакыт авыру хайваннарны сүярга мәжбүр. Инфекция куркынычы булганда хайваннарга актив иммунизация ясыйлар. Вирус учакларында дезинфекция мәжбүри, тирес биотермик ысул белән заарсызландырыла. Авыру хайваннарны ящур белән тәрбияләүче персонал шәхси саклану чараларын каттый үтәргә тиеш. Йогышлы авырулар таралуны кисәтү, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэммин итү һәм инфекция эләгүгә юл куймау максатларында:

1. Мәгезле эре терлек керткәндә терлекләрнең иминлеген тикшерергә.
2. Чит затларның хайваннарны тоту урыннарына кертмәү.
3. Хайваннарны тоту ветеринария-санитария кагыйдәләрен үтәү.
4. Алдан бирелгән боерыкның үтәлүен тикшерү
5. Вирус таралу куркынычы турында халыкка хәбәр итү.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, эре мәгезле терлекләрнең нодуляр дерматиты һәм мәгезле эре терлек ящурасы белән авырулар буенча эпидемиологик һәм эпизоотик иминлекне тәэммин итү максатларында, Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә санитар-эпидемиягә каршы комиссия

Тәкъдим итә:

1. Яңа Чишмә муниципаль районы авыл җирлекләре башлыклары:

- 1.1. Мәгезле эре терлекләрне торак пунктларда тоту, исәпкә алу, теркәү тәртибен һәм тәртибен тәэммин итәргә.
- 1.2. Мәгезле эре терлекләрнең табигый булмаган тәртибенең һәр очрагы яки нодуляр дерматит һәм ящур авыруына шикләнелгәндә ветеринария хезмәтенә вакытында хәбәр итәргә.
- 1.3. Нодуляр дерматитка каршы шәхси секторда хайваннарга прививка ясауда районның ветеринария хезмәтенә булышу.
- 1.4. Яңа сатып алына торган барлык терлекләрне шәхси ярдәмчә хужалыклар хужалары ветеринария хезмәтендә теркәргә һәм мәжбүри карантинование үткәрергә.
- 1.5. Ящурга шикләнгән очракта терлек хужаларына ашыгыч рәвештә районның ветеринария хезмәтенә хәбәр итәргә һәм терлекләрнең үлүе һәм авырулар фактларын яшермәскә кирәк.
- 1.6. Яңа Чишмә муниципаль районы территориясенә ящур кертелү куркынычы турында халыкка хәбәр итүнең барлык мөмкин ысуллары белән.
- 1.7. Үләт базларының торышын контролльдә тоту.

Башкару вакыты даими

2. Яңа Чишмә муниципаль районында «Яңа Чишмә РДВО» ДБУ Баш ветеринария идарәсе башлығы:

- 2.1. Нодуляр дерматит һәм ящур авыруына шикләнү очракларын ачыklаганды торак пунктларда эпизоотиягә каршы чараларны үз вакытында һәм тулы күләмдә үткәрергә.
- 2.2. Хайваннарда нодуляр дерматит һәм тартма буенча эпизоотик һәм эпидемиологик хәлгә мониторинг үткәрү.

- 2.3. Кош-кортларда Африка дунғыз чумасы һәм гриппны профилактикалау буенча халық өчен белешмәлекләр бастырып чыгарырга.
- 2.4. Меркурий системасы буенча терлекләрне кертүне контролъдә тотарга, шулай ук район территориясенә рөхсәтсез кертүне контролъдә тотарга.
- 2.5. Яңа Чишмә муниципаль районы территориясенә ящур кертелү куркынычы турында халыкка хәбәр итүнең барлық мөмкин ысууллары белән.

Башкару вакыты даими

3. «Татмедиа» ААЖ филиалы директоры "Шешминская НОВЬ" газетасы мөхәрриренә:

- 3.1. массакуләм мәгълүмат чарапында ящур һәм Яңа Чишмә районында авыл хужалыгы хайваннарының нодуляр дерматиты барлыкка килүне һәм таралуны булдырмау буенча чараптар үткәрү турында яктырту тәэмин итү.

Башкару вакыты: 01.05.2025 кадәр

4. Өлеге карапның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азық-төлек министрлыгының Яңа Чишмә муниципаль районында авыл хужалыгы һәм азық-төлек идарәсе башлыгы Богомолов Л. Е. һәм «Яңа Чишмә РДВО» ДБУ башлыгы Никитин А. М. йөкләргә.

СПЭК секретаре

Носова

Г.А. Носова

Башкарылган чараптар турында мәгълүматны 01.06.2025 сәгатькә кадәр otdel-kulturirdk@yandex.ru эл.адрес буенча житкерегә